



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

# NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 669/2023-68

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., Kýčerského 5, Bratislava, proti (i) príkazu Špeciálneho súdu č. BB-ŠS-V-89-05/06-4Nttš-280 zo 16. júna 2006 a (ii) použitiu informačno-technických prostriedkov, vyhotoveniu, zhromaždeniu a nezničeniu záznamov o sťažovateľke na základe tohto príkazu Úradom boja proti organizovanej kriminalite a Úradom zvláštnych policajných činností Prezídia Policajného zboru takto

## r o z h o d o l :

1. Príkazom Špeciálneho súdu č. BB-ŠS-V-89-05/06-4Nttš-280 zo 16. júna 2006 **boli porušené** základné práva sťažovateľky na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, neoprávneným zhromažďovaním údajov o jej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, tajomstvo dopravovaných správ podľa čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 13 Listiny základných práv a slobôd, súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a jej právo na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Príkaz Špeciálneho súdu č. BB-ŠS-V-89-05/06-4Nttš-280 zo 16. júna 2006 **zrušuje**.

3. Použitím informačno-technických zariadení, vyhotovením a uchovávaním záznamov a iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov vrátane prepisov a iných odvodených materiálov týkajúcich sa sťažovateľky na základe príkazu Špeciálneho súdu č. BB-ŠS-V-89-05/06-4Nttš-280 zo 16. júna 2006 **boli porušené** základné práva sťažovateľky na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, neoprávneným zhromažďovaním údajov o jej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, tajomstvo dopravovaných správ podľa čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky

a čl. 13 Listiny základných práv a slobôd a jej právo na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Úradu boja proti organizovanej kriminalite a Úradu zvláštnych policajných činností Prezídia Policajného zboru **p r i k a z u j e** zabezpečiť zničenie záznamov a iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov vrátane prepisov a iných odvodených materiálov týkajúcich sa sťažovateľky, ktoré vznikli na základe príkazu Špeciálneho súdu č. BB-ŠS-V-89-05/06-4Nttš-280 zo 16. júna 2006.

5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

6. Špecializovaný trestný súd je **p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **959,24 eur** a tieto zaplatiť jej advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

## O d ô v o d n e n i e :

### I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 14. augusta 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 10 ods. 1, 2 a 3, čl. 13, čl. 36 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) príkazom Špeciálneho súdu (ďalej len „ŠS“) na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, ktorý žiada zrušiť s tým, že Špecializovanému trestnému súdu (ďalej len „ŠTS“) bude prikázané vyradiť a zničiť všetky záznamy a akékoľvek iné materiály týkajúce sa jej osoby, ktoré boli získané v súvislosti s príkazom alebo v súvislosti s výkonom ďalšej súdnej právomoci.

2. Okrem toho sa sťažovateľka proti Národnej kriminálnej agentúre, ktorá v priebehu konania zanikla s tým, že výkon jej právomocí prešiel na Úrad boja proti organizovanej kriminalite a Úradu zvláštnych policajných činností Prezídia Policajného zboru, domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 ods. 1, 2 a 3 a čl. 13 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru použitím informačno-technických prostriedkov na základe príkazu ŠS, vyhotovením a nezničením záznamov a akýchkoľvek iných výsledkov použitia týchto informačno-technických prostriedkov týkajúcich sa jej osoby (vrátane analytických prepisov a iných odvodených materiálov) a neoprávneným zhromažďovaním osobných a iných údajov v súvislosti s vyhotovovaním a nezničením takýchto záznamov s tým, že bude prikázané zabezpečiť vyradenie a zničenie záznamov a akýchkoľvek iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov vrátane analytických prepisov.

### II.

3. Uznesením vyšetrovateľa z 23. novembra 2022 bola sťažovateľka obvinená zo založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku a legalizácie príjmu z trestnej činnosti (ďalej len „konanie vo veci █████“). Uznesením vyšetrovateľa zo 14. apríla 2023 bola sťažovateľka obvinená z trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku (ďalej len „konanie vo veci █████“). Obvinenie v konaní

vo veci ■■■ bolo založené aj na výsledkoch odpočúvania vykonaného v roku 2006 na základe príkazu vydaného v trestnom konaní, v ktorom nebola sťažovateľka nikdy obvinená a ktoré sa malo týkať trestných činov podplácania a prijímania úplatku. Konania o oboch obvineniach boli uznesením vyšetrovateľa zo 14. apríla 2023 spojené na spoločné konanie. Generálny prokurátor uznesením z 18. júna 2024 zrušil uznesenie o vznesení obvinenia.

4. Sťažovateľka prostredníctvom obhajcu nazrela 15. júna 2023 do utajovanej časti vyšetrovacieho spisu a oboznámila sa s príkazom. Návrh prokurátora na vydanie príkazu vo vyšetrovacom spise nebol. Sťažovateľka nedisponuje príkazom, návrhom na vydanie príkazu a ani vyšetrovacím spisom, ktoré žiada vyžiadať. Pri nahliadnutí do spisu jej obhajca zistil, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky týkajúci sa mobilnej telefónnej stanice sťažovateľky bol vydaný na návrh prokurátora z 15. júna 2006 na dobu od 16. júna 2006 do 16. septembra 2006. Z odôvodnenia príkazu vyplýva, že trestné stíhanie pre zločin prijímania úplatku a prečin podplácania sa vo veci začalo 14. júna 2006. Podľa sťažovateľky ŠS v odôvodnení len skonštatoval, že použitím ITP môžu byť zistené skutočnosti dôležité pre trestné konanie a že monitorovanie komunikácie sťažovateľky ako podozrivej môže prispieť k odhaleniu a zdokumentovaniu trestnej činnosti. Príkaz obsahuje nečitateľný podpis bez mena a priezviska sudcu.

5. Vo vyšetrovacom spise vedenom o obvineniach sťažovateľky z 23. novembra 2022 a 14. apríla 2023 sa okrem príkazu nachádza (i) dokument «*Záznam z analýzy prepisov hovorov z akcie „francúz“ PPZ-NKA-140-004/2016 z 15. februára 2016*», (ii) dokumenty, ktoré majú byť doslovným prepisom telefonických hovorov a SMS správ sťažovateľky uvedených v analytických prepisoch, a (iii) zvukové a písomné záznamy telefonickej komunikácie sťažovateľky, na základe ktorej došlo k vyhotoveniu analytických prepisov a doslovných prepisov.

### III.

6. Podľa sťažovateľky namietaný príkaz nie je riadne odôvodnený. Nie sú v ňom uvedené skutkové okolnosti, ktoré viedli k jeho vydaniu. Okrem toho z neho nemožno zistiť, či ho vydal zákonný sudca, keďže na ňom nie je uvedené jeho meno a priezvisko. Podľa sťažovateľky sú preto výsledky, ktoré vznikli vykonaním príkazu (doslovné prepisy a záznamy z odpočúvania), pre jeho nedostatky protiprávne. Sťažovateľka proti použitiu informačno-technických prostriedkov, vyhotoveniu, zhromaždeniu a nezničeniu záznamov namieta, že dodatočne nebola informovaná o tom, že bola odpočúvaná a že záznamy boli zničené, hoci vyšetrovanie z roku 2006, v ktorom bol príkaz vydaný, bolo pravdepodobne ukončené a výsledky odpočúvania boli v roku 2012 v rozpore s § 115 Trestného poriadku protiprávne presunuté z archívu Úradu zvláštnych policajných činností do konania vo veci ■■■ a následne časť analytických a doslovných prepisov bola protiprávne presunutá v roku 2016 do konania vo veci ■■■.

7. ŠTS sa k ústavnej sťažnosti vyjadril tak, že ju považuje za nedôvodnú a nečitateľný podpis na príkaze nespôsobuje jeho neplatnosť. Zároveň uviedol meno a priezvisko sudcu, ktorý príkaz vydal, no uviedol, že spis, v ktorom bol tento príkaz vydaný, bol už v decembri 2017 skartovaný.

8. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky sa k ústavnej sťažnosti vyjadrilo tak, že ju považuje za nedôvodnú.

#### IV.

9. Pri sťažnostiach pre porušenie čl. 8 ods. 1 dohovoru Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) upriamuje svoju pozornosť na skúmanie ospravedliteľnosti takéhoto zásahu z pohľadu limitov vymedzených čl. 8 dohovoru. Najprv nastupuje posúdenie legality, teda či k zásahu došlo na základe zákona, následne legitímnosti, teda či k zásahu došlo pre účely niektorého zo záujmov podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru, a napokon proporcionality, teda či zásah bol nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného cieľa. V záujme rešpektovania proporcionality ESLP zvýraznil potrebu selektovať z viacerých dostupných možností pre dosiahnutie cieľa tak, aby bola zachovaná rovnováha medzi právom jednotlivca na súkromie a záujmami štátu (rozsudok ESLP Peck proti Spojenému kráľovstvu z 28. 1. 2003 o sťažnosti č. 44647/98).

10. Odpočúvanie telefonických hovorov spadá pod ochranu práva na súkromie podľa čl. 22 ústavy (I. ÚS 114/2012), ako aj podľa čl. 8 dohovoru (rozsudok ESLP Plechlo proti Slovensku z 26. 10. 2023 bod 41, rozsudok ESLP Dragojevič proti Chorvátsku z 15. 1. 2015, bod 78 – 79, rozsudok ESLP Klass a ostatní proti Nemecku zo 6. 9. 1978, bod 41). Nejde o zásah do práva na súkromie iba u držiteľa odpočúvanej telefónnej linky, ale táto ochrana patrí aj osobám, ktoré sú z tejto linky volané a ktoré na ňu volajú (rozsudok ESLP Huvig a Kruslin proti Francúzsku z 24. 4. 1990). Z hľadiska posúdenia zákonnosti zásahu je potrebné sa zobrať, či v zmysle čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 2 ústavy došlo k vykonaniu odpočúvania telekomunikačnej prevádzky na základe písomného a odôvodneného príkazu sudcu. Podústavné trestné právo účinné v čase vydania príkazu (§ 14 a § 115 ods. 2 Trestného poriadku) pri vyšetrowaní korupcie zverovalo právomoc rozhodovať o príkaze sudcovi ŠS pre prípravné konanie.

11. Otázka, či odôvodnenie príkazu spĺňa aj ústavné požiadavky, je predmetom ústavného prieskumu, ktorého obsahom je preskúmanie toho, či sa ŠS primerane zaoberal posudzovaním kritérií legitimity a proporcionality pri vydaní príkazu, ktorú uprednostnil pred ústavne chránenou hodnotou základného práva na ochranu súkromia. Podľa Trestného poriadku rozhodovanie vo forme príkazov sa uplatňuje najmä tam, keď sa rozhoduje o invazívnych zásahoch do ľudských práv a slobôd. Najčastejšie sa príkazy vydávajú v prípravnom konaní, keď sa na ich základe získavajú dôkazy dôležité pre ďalšie vedenie trestného konania (III. ÚS 455/2022, bod 15).

12. Požiadavky na kvalitu odôvodnenia príkazov sa odvíjajú aj od štádia trestného konania, v ktorom sú vydávané. V počiatočných štádiách trestného konania nemožno od odôvodnenia príkazov vyžadovať takú kvalitu odôvodnenia, aká sa vyžaduje od rozhodnutí, ktorými sa trestné konanie alebo jeho štádium finalizuje. Orgán činný v trestnom konaní v počiatočnom štádiu konania vyhľadáva dôkazy, a preto nedisponuje takým množstvom informácií na odôvodnenie príkazov, keďže informácie dôležité pre trestné konanie na základe príkazov získava (IV. ÚS 347/2022, bod 12 a 13). Vzhľadom na to, že výkonom príkazu na odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky dochádza k invazívnemu zásahu do práva na súkromie, je dôležité, aby súd racionálne odôvodnil potrebu vykonania príkazu konkrétnymi skutočnosťami zaoberajúcimi sa (i) legitímnym cieľom – verejným záujmom na odhalení trestnej činnosti, ako aj (ii) proporcionalitou, teda tým, či vykonanie odpočúvania telekomunikačnej prevádzky prevažuje nad ochranou súkromia (II. ÚS 467/2022, bod 8 – 12). Súd musí najmä skúmať, (i) či existuje dôvodné podozrenie, že odpočúvaním telekomunikačnej prevádzky sa zistia relevantné informácie dôležité pre trestné konanie, (ii) či je možné uskutočniť vyšetrowanie menej invazívnou metódou, ako je odpočúvanie. To umocňuje požiadavku racionálneho odôvodnenia príkazu. Osobitne preto, že realizáciou

postihnutá osoba nemá oprávnenie dať príkaz preskúmať opravným prostriedkom v systéme všeobecného súdnictva bezprostredne po jeho vydaní. Vzhľadom na to, aby nedošlo k zmareniu vyšetrovania, vydávanie príkazov sa uskutočňuje v utajenom režime (III. ÚS 455/2022, bod 16).

13. K námietke sťažovateľky, že príkaz neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti, keďže je v ňom len skonštatované, že vo veci začalo 14. júna 2006 trestné stíhanie pre korupčné trestné činy a že prostredníctvom odpočúvania môže dôjsť k zisteniu skutočností dôležitých pre trestné konanie, pretože sťažovateľka je podozrivá, treba uviesť, že príkaz musí obsahovať konkrétne skutkové okolnosti, ktoré viedli k dôvodnosti jeho vydania. Príkaz, ktorý je stále bez akéhokoľvek rozumného dôvodu v režime utajenia vyhradené, hoci k odpočúvaniu už došlo a spis ŠS o jeho vydaní bol skartovaný, obsahuje prepis výroku uznesenia o začatí trestného stíhania, bližšie nezdôvodnený argument z návrhu prokurátora o tom, že sťažovateľka je podozrivá, a formulárový záver sudcu pre prípravné konanie o tom, že odpočúvaním môže dôjsť k objasneniu korupčného konania podozrivej. Príkaz však neobsahuje žiadne skutkové okolnosti a úvahy súdu, z ktorých by vyplývalo, ako boli posúdené ústavné kritériá legitímneho cieľa a proporcionality pri jeho vydaní.

14. K námietke sťažovateľa, že na príkaze nie je uvedené meno a priezvisko sudcu, ktorý ho vydal, treba uviesť, že podústavné právo upravuje náležitosti príkazu v § 181 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého sa výslovne nevyžaduje, aby v ňom bolo uvedené meno a priezvisko sudcu. Z hľadiska garancie základného práva na zákonného sudcu je však nevyhnuté pre podrobenie prieskumu, či príkaz vydal zákonný sudca, aby na ňom bol uvedený konkrétny sudca označený menom a priezvisko, ktorý ho vydal (III. ÚS 97/2012, III. ÚS 490/2015).

15. Ústavnou sťažnosťou namietaným príkazom ŠS tak došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľky na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy (čl. 10 ods. 2 listiny), tajomstvo dopravovaných správ podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy (čl. 13 listiny), súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny), zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (čl. 38 ods. 1 listiny) a rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru. Preto bolo ústavnej sťažnosti v tejto časti podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyhovené s tým, že namietaný príkaz ŠS sa zrušuje. Nebol dôvod vyhovieť ústavnej sťažnosti namietaným príkazom v časti porušenia ústavných práv podľa čl. 19 ods. 1 ústavy (čl. 10 ods. 1 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nevedie k porušeniu ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti a mena fyzickej osoby, keďže jeho podstatou v časti týkajúcej sa odpočúvania je zásah do súkromného života a v časti zaznamenávanie tejto prevádzky zhromažďovanie údajov o fyzickej osobe. Vydanie príkazu sa netýka dôvodnosti trestného obvinenia, a preto sa naň nevzťahujú práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Vzhľadom na to, že k použitiu informačno-technických zariadení, vyhotoveniu a uchovávaniu záznamov a iných výsledkov použitia informačno-technických prostriedkov vrátane prepisov a iných odvodených materiálov týkajúcich sa sťažovateľky došlo na základe príkazu ŠS, ktorý bol v rozpore s ústavnými právami sťažovateľky, boli týmito činnosťami porušené aj ústavné práva sťažovateľky na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy (čl. 10 ods. 2 listiny), neoprávneným zhromažďovaním údajov o jej osobe podľa čl. 19 ods. 3 ústavy (čl. 10 ods. 3 listiny), tajomstvo dopravovaných správ podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy (čl. 13 listiny) a rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 dohovoru.

17. Podľa § 133 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd vyhovie ústavnej sťažnosti, môže prikázať, aby ten, kto porušil ústavné práva sťažovateľa, obnovil stav pred ich porušením. Existencia výsledkov odpočúvania na základe ústavne neudržateľného príkazu je zásahom do práva na súkromie. Tam kde pretrvávajúca existencia napadnutých výsledkov odpočúvania sama osebe zakladá porušenie práv sťažovateľa, náprava z hľadiska dohovoru musí byť schopná viesť k zničeniu týchto materiálov (rozsudok ESLP Haščák proti Slovenskej republiky z 23. 6. 2022, bod 77, rozsudok ESLP Varga proti Slovenskej republike z 20. 7. 2021, bod 117). Vzhľadom na to, že výsledky odpočúvania realizované na základe ústavne neudržateľného príkazu sú súčasťou spisov, ktoré uchovávajú Úrad boja proti organizovanej kriminalite a Úrad zvláštnych policajných činností Prezídia Policajného zboru, bolo týmto policajným zložkám prikázané zničiť záznamy a iné výsledky použitia informačno-technických prostriedkov vrátane prepisov a iných odvodených materiálov týkajúcich sa sťažovateľky, ktoré vznikli na základe namietaného príkazu sudcu ŠS ešte zo 16. júna 2006.

18. Treba dodať, že sťažovateľka nemá žiadny efektívny prostriedok nápravy, ktorým by sa mohla domáhať ochrany práv voči namietanému príkazu v konaní pred všeobecnými súdmi. Vzhľadom na to, že uznesením z 18. júna 2024 generálny prokurátor zrušil uznesenie o vznesení obvinenia, sťažovateľka nemá postavenie takého subjektu trestného konania, ktorému by Trestný poriadok umožňoval namietat' v trestnom konaní príkaz na odpočúvanie. Preto sťažovateľka nemôže využiť iný efektívny opravný prostriedok (PLz. ÚS 1/2024, bod 44). Sťažovateľka nebola ani nikdy informovaná, že bola odpočúvaná, že odpočúvaním sa nezistili skutočnosti významné pre trestné konanie a že výsledky odpočúvania boli zničené v zmysle § 115 ods. 8 a 9 Trestného poriadku. Preto nemohla ani využiť právo dať preskúmať zákonosť príkazu na odpočúvanie najvyšším súdom podľa § 362f Trestného poriadku.

## V.

19. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej ŠTS podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej služby poskytnuté v roku 2023 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti, 2 x 208,67 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 12,52 eur) a za jeden úkon právnej služby poskytnutý v roku 2024 (vyjadrenie 343,25 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (13,73 eur) zvýšené o daň z pridanej hodnoty v sadzbe 20 %, pretože advokát sťažovateľky je platiteľom tejto dane, predstavuje 959,24 eur.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 17. decembra 2025**

**Robert Šorl**  
**predseda senátu**